

”Naturskyddsföreningen m.fl.”

Johan Swahn

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG

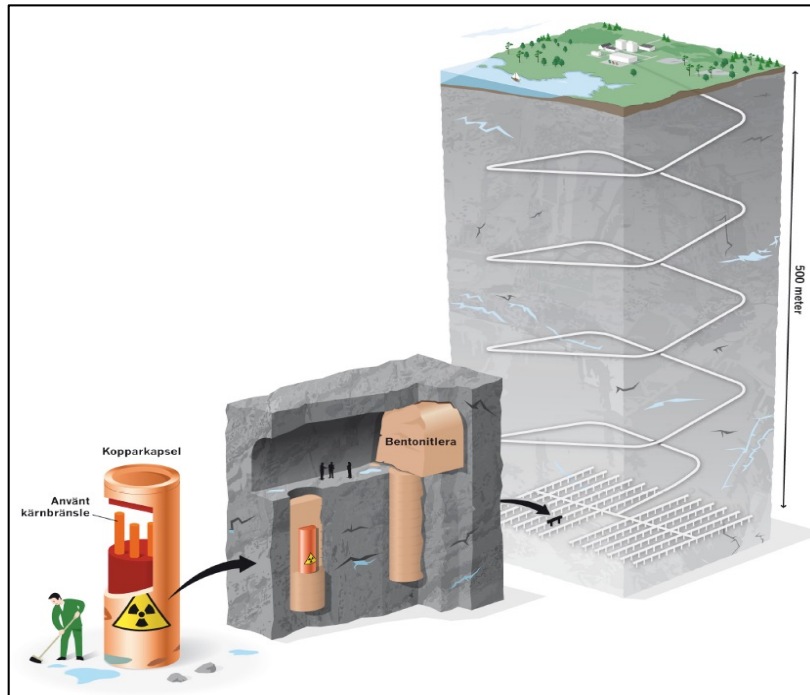
johan.swahn@mkg.se +46 70 4673731

Fjällgatan 2, 413 17 Göteborg

Tel: +46 31 7110092 <http://www.mkg.se/en>

Säkerhet = kapsel x buffert x berg (tunnlar)
Bara en barriär är helt tät = "helt säkert"
"Robust"

SKB: 0,6 kopparkapslar går sönder på 1 miljon år
SSM: I ett helhetsperspektiv finns det
förutsättningar för att kärnbränsleförvaret ska bli
långsiktigt säkert

Kapselmateriel: "Det går lika bra med seleri!"
Nja, men brons, eller ännu bättre ett bra stål, är
kanske bättre än koppar
Finland och Sverige slutligen enda
"kopparländer"?

Johan Swahn, MKG – Kärnavfallsrådets möte 2022-05-11

Naturskyddsforeningen Jordens Vänner Friends of the Earth Sweden mkg Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning

FÄLT BIO LOGERNA Naturskyddsforeningen Uppsala län Naturskyddsforeningen Östhammar

Högsta förvaltningsdomstolen
Box 2293
103 17 Stockholm
Stockholm, den 27 april 2022

Ansökan om rättsprövning av regeringens beslut om anläggningar i ett sammanhängande kärnbränsleförvarssystem i Forsmark och Oskarshamn

Naturskyddsforeningen, Jordens Vänner, Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG), Fältbiologerna, Naturskyddsforeningen Uppsala län och Naturskyddsforeningen Östhammar (föreningarna) ansöker om rättsprövning av regeringens beslut den 27 januari 2022 i de båda ärendena tillåtelse av ett kärnbränsleförvarssystem i Forsmark och Oskarshamn enligt miljöbalken (M2018/00217) och motsvarande beslut om tillstånd enligt kärntekniklagen (M2018/00221). Fullmakter för att företräda föreningarna bifogas i bilagorna 1-6.

SSM/SKB: Kärntekniklagen viktigare än miljöbalken!
Men, kärntekniklagen är miljöbalken för beslutskriterier!
Regeringen: SSM, SSM, SSM.....
Miljöbalken: Kunskapskravet, kvarstående osäkerheter/
försiktighetsprincipen

Kunskap om koppar = "vad SKB tror på"
SSM: "ok, det finns ju andra barriärer"
Kunskap om lera som barriär (buffert, tunnlar) = "vad
SKB säger"

Worst case: "En radioaktiv zon i en nationalpark i
Forsmark om 1 000 år"
= ingen odling av mat, inget dricksvatten, inget fiske

"Som vanligt": Forsmark dålig
plats; naturvärden; djupa
borrhål - säkrare, mindre risk
för intrång, billigare

mkg
Miljöorganisationernas
kärnavfallsgranskning

En ruta till!

Den fortsatta processen:

- Domstolar.....
- Fud (SSM/SKB, SSM/SKB, SSM/SKB .... → regering)
- Det sista LOT-experimentpaketet måste hanteras vetenskapligt inklusive kompletterande försök i Äspö och simulerad storskalig förvarsmiljö i laboratorier (när blir försök syrgasfria och vilken korrosion sker före/efter ?)
- Glöm inte lera!!!
- Stegvis prövning (SSM/SKB) – samråd/påverkan i ny kärntekniklag ?
- Den seriösa, kritiskt granskande och konstruktiva miljörörelsen på väg bort ?
(SSM -> Milkas/KKI, Miljödepartementet/politiken)
- MKG ("Naturskyddsföreningen m.fl.") har år 2022 mindre medel än 2005, kanske inga medel 2023 ?

- Hem
- Nyheter
- Om kärnavfall
- Kärnbränsleförvar
- SFR 2
- Yttre

Välkommen till MKG

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, verkar för det på lång sikt miljö- och hälsomässigt bästa omhändertagandet av radioaktivt avfall från kärnteknisk verksamhet i Sverige. Detta genom att granska kärnavfallsbolaget, SKB:s, arbete och tillsammans med MKG:s medlemsföreningar delta i prövningen av bolagets ansökan om ett kärnbränsleförvar i Forsmark.

Föreningarna förordar inte en viss förvarsmetod för det använda kärnbränslet men vill att det bästa beslutsunderlaget inför kommande beslut tas fram. Föreningarna anser dock att det är viktigt det tas hänsyn till att det kan finnas alternativa metoder och platser som kan vara miljömässigt bättre för kärnbränsleförvaring.

MKG och dess medlemsföreningar deltar även i miljöprövningen av förvaret för kortlivat radioaktivt avfall, SFR, och andra miljöprövningar som rör radioaktivt avfall.

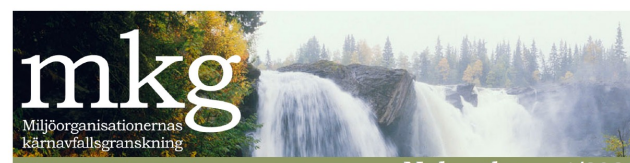
Aktuellt från MKG

PRESSMEDDELANDE: Naturskyddsföreningen överklagar slutförvaret av kärnbränsle

Publicerad den 2 maj 2022 i kategorin [Pressmeddelanden](#)

Naturskyddsföreningen har överklagat regeringens beslut att förvara använt kärnbränsle i Forsmark till Högsta Förvaltningsdomstolen. Enligt föreningarna har inte kärnavfallsbolaget SKB kunnat visa att den beslutade förvaringen är säker.

[Läs mer >>](#)

Nyhetsbrev 1/2022

Vår framtida miljö riskerar bli förlorare efter regeringens ja till kärnbränsleförvar

Det är svårt att föreställa sig hur Sverige ser ut om 100 000 år, vilket är tidsrymden som ett förvar för använt kärnbränsle måste vara säkert. Men det kärnbränsleförvar i Forsmark som regeringen godkände den 27 januari 2022 kan redan inom 1 000 år börja läcka radioaktiva ämnen längs Upplandskusten. Regeringens beslut är grundat i Strålsäkerhetsmyndighetens, SSM:s, bedömning att det finns förutsättningar för att förvaret kan bli säkert, en inställning som bygger på helhetsynen att det finns flera barriärer som ska hindra läckage. Den viktigaste barriären är dock kopparkapseln som mark- och miljödomstolen 2018 ansåg ännu inte var visad säker. Mer forskning behövs och MKG anser att det är troligt att vetenskapen kommer ifatt politik och myndighetstro i denna så viktiga miljöfråga.

År 2022 började med ett historiskt politiskt beslut. Den nyttillrädda klimat- och miljöministern Annika Strandhäll (S) meddelade att regeringen godkänner kärnavfallsbolagets SKB:s ansökan att få bygga ett kärnbränsleförvar i Forsmark och en inkapslingsanläggning vid Oskarshamns kärnkraftverk. Internationellt är det bara Finland som godkänt ett liknande förvar. När andra stora kärnkraftsländer väljer att avvakta har de svenska politikerna bråttom. Naturskyddsföreningen och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning, MKG, som även har Jordens Vänner och Fältbiologerna som medlemsorganisationer gick ut med ett pressmeddelande samma dag. Föreningarna beklagade beslutet och såg det som oansvarigt. Metoden att långsiktigt förvara det använda kärnbränslet i kopparkapslar har fått omfattande forskarkritik. De radioaktiva ämnena i det använda kärnbränslet kan redan efter några hundra år börja läcka ut ur kapslarna och inom 1 000 år orsaka betydande miljöskador i Forsmark och längs Upplandskusten.

Den första kritiken från korrosionsforskare om koppar som riskfullt material i ett kärnbränsleförvar kom redan på 1980-talet. Det var dock under

kärnavfallsbolaget SKB:s samrådsförfarande och i den senare prövningen i mark- och miljödomstolen som kritiken intensifierades av flera oberoende forskare från Kungliga tekniska högskolan, KTH, med stöd från internationella kollegor. Naturskyddsföreningen och MKG har hela tiden lyft forskarnas kritik under samråd och prövning, och krävt svar samt mer och öppen forskning från

kärnavfallsbolaget SKB. Det är mycket möjligt att bolaget inte förutspått mark- och miljödomstolens intresse även för strålsäkerhetsfrågor i miljöprövningen. Kärnavfallsbolaget har länge, på samma sätt som Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, ansett att om kärnbränsleförvarets långsiktiga säkerhet ses som en helhet där de tre

[Fortsättning på sid 2.](#)

- [SKB och SSM oense om Clab i domstolen Sid 2](#)
- [Regeringen har godkänt utbyggnaden av SFR sid 3](#)
- [Framtida forskning inom Fud-processen blir viktig sid 4](#)
- [Regeringen: Frågan om informationsöverföring till framtiden är viktig sid 5](#)
- [Viktigt med långsiktiga resurser till kommuner och miljöorganisationer sid 6](#)
- [Kärnavfallsrådet överlämnar kunskapslägesrapporten 2022 till regeringen sid 6](#)
- [Regeringsbeslut om kärnavfallsavgifter för 2022-2023 sid 6](#)
- [MKG yttrar sig om utökat markförvar för mycket lågaktivt kärnavfall sid 6](#)
- [SSM har utrett ansvaret för det historiska avfallet sid 7](#)

Prövning
Regering
tillåttlig
kärnbräns
Naturskydd
skickat in
regeringe
förvaltnin
hand prio
domstol o
ett utökad

[Läs mer >>](#)

Prövningen om SFR 2 pågår hos domstol och SSM